

НЕ ЗАБРАВЯЙТЕ, НО НЕ ОТМЪЩАВАЙТЕ!

НАЦИОНАЛЕН ВЕСТНИК

ТРАКИЯ

Брой 15 • год. CI • 12 август 2022 г. • цена 1 лев

www.stdbg.org

Печатно издание: ISSN 1313-7611 • Онлайн издание: ISSN 2815-2638

Професор
Андрей Пантев:

ТОВА ПОДРАЖАТЕЛСТВО,
ТОВА ПОКОРСТВО КЪМ ЕС И
НАТО НЕ НОСИ НЕЩО ДОБРО
НА НАШЕТО ОТЕЧЕСТВО

На стр. 3

Представители на СТДБ по време на панихида в памет на загиналите във въстанието, в храм „Св. пророк Илия“

НАЦИОНАЛНИ ТЪРЖЕСТВА ЗА 119 ГОДИНИ ОТ ИЛИНДЕНСКО- ПРЕОБРАЖЕНСКОТО ВЪСТАНИЕ В РОДОПСКОТО СЕЛО СЛАВЕЙНО

Националните чествания, посветени на 119-ата годишнина от Илинденско-Преображенското въстание в родопското село Славейно започнаха на 6 август т.г. (събота) с панихида в памет на загиналите във въстанието, отслужена в храм „Св. пророк Илия“ и продължиха с тържествен митинг, концерт, народно веселие и изложба „Камък

върху камък. Каменните мостове в Родопите“.

Традиционни организатори на честванията са: Община Смолян, Съюз на тракийските дружества в България, Кметството в с. Славейно, ГПК „Мурджов пожар“, НЧ „Съгласие-1883“, Църковно настоятелство в с. Славейно.

Участие в тържествата взеха

Кр. Премянов, председател на СТДБ, Михаил Вълов, зам. председател на ЦР на СТДБ и председател на ТД „Тракия“ в гр. Ямбол, Кирил Киряков, зам.- председател на ВК на СТДБ и председател на ТД „Лазар Маджаров“, Сливен, членовете на Върховния комитет на Съюза: член-кореспондент проф. Георги Михов, член кор. проф. Иван Гранитски, доц. Митринов, Ангел Коджаманов, Стоян Райчевски, Дора Янкова, тракийци и жители на Славейно.

Тържественият митинг бе открит от кмета на село Славейно Тодор Рудев. Той представи участниците и гостите и приветства жителите на селото.

Слово за ролята и значението на Илинденско-Преображенското въстание произнесе Иван Гранитски. Той акцентира на факта, че неговите водачи и идеолози следват примера на апостолите на Априлското въстание и се опитват да пробудят моралната съвест на Европа.

Продължава на 2-а стр.

ПОКАНА ЗА НАЦИОНАЛЕН ТРАКИЙСКИ СЪБОР-ПОКЛОНЕНИЕ НА ПЕТРОВА НИВА

Национален тракийски събор-поклонение по повод 119-ата годишнина от Илинденско-Преображенското въстание ще се проведе на 20 август (събота) в местността Петрова нива, община Малко Търново. Съборът се провежда под почетния патронаж на Президента на Република България Румен Радев. Организатори на събитието са Община Малко Търново, Съюз на тракийските дружества в България и Регионален съвет на тракийските дружества – Бургас.

ПРОГРАМА:

11.00 ч. Туристически маршрут: Петрова нива – параклис „Св. Богородица“ – река Велека – Петрова нива, продължителност около 2 часа (първа група)

13.30 ч. – 15.00 ч. Научна конференция на тема: „110 години от Балканската война – пътят към свободата“

15.00 ч. Туристически маршрут: Петрова нива – параклис „Св. Богородица“ – река Велека – Петрова нива, продължителност около 2 часа (втора група)

15.30 ч. Открит урок по история: „Мемориален комплекс Петрова нива“ с историка Стоян Райчевски

17.00 ч. Посрещане на участниците в тракийския поход „По пътя на конгресната чета“ – село Ясна поляна – село Заберново – Петрова нива

17.30 ч. Танцова „обиколка“ из България с фолклорни танцови състави

19.30 ч. Възстановка на моменти от боевете от Илинденско-Преображенското въстание

20.00 ч. Заупойна молитва в памет на загиналите преображенци в храм-костница „Света Петка“

20.30 ч. Откриване на възпоменателното тържество пред мемориала. Заря- проверка

21.00 ч. Празничен концерт с участието на странджанските народни певци:

Манол Михайлов, Лазар Налбантов, Костадин Михайлов, Ваня Джenezова, Александра Димитрова-Сашка и оркестър „Жарава“

119 ГОДИНИ ОТ ИЛИНДЕНСКО — ПРЕОБРАЖЕНСКОТО ВЪСТАНИЕ

Продължение от миналия брой

Въстаниците в Странджа планина останали господари на положението до края на август. Това е периодът на кратковременната странджанска република. В началото на септември всичките чети се отпратили в България, заедно с много бежанци. Боевото тяло не взе никакви мерки за едно системно отстъпление, което рано или късно щеше да се наложи, тъй като немислимо бе Турската империя да остави ненаказани смелите въстаници, които се дигнаха пред самите врати на Цариград. Затова и настъплението на турците почна тук по-рано от настъплението им в Македония. Яростта и ожесточението на властта бе голямо, понеже тя не допускаше да се говори за Одринско, наред с Македония, поради което изненадата бе голяма за света, че и в Одринско има много българи, които се бунтуват наред със западните си събратя.

Към края на август, под командата на Шукри паша, защитникът на Одрин през Балканската война, една армия от пехота, кавалерия и артилерия, на брой 40 000, настъпи срещу въстаниците от три места: откъм морето, откъм Малък Самоков и откъм Лозенград, през М. Търново. Четите помогнали на населението да отстъпи в България с добитък и багажа си. Последна отстъпила четата на Ст. Петров, и то с голямо разочарование. Някои от живите борци и сега още не могат да се помирят,

Ив. Орманджиев. Преображение. Тридесет години от въстанието на българите в Тракия. София, 1933

че са отстъпили без да дадат решително сражение, което считат главен недостатък на въстанието при отстъплението. Тоя недостатък не бил плод на страх във всеки случай, а на съзнанието да не се дават жертви при неизбежното отстъпление. Страх е имало в редовете на турците. Затова те настъпвали много бавно и с голяма предпазливост.

В никой от въстаналите вилаети не се дадоха толкова много жертви. От въстаниците загинали 38 души срещу 314 турци. Обаче, разори се много мирното население: убити и изклани 2556, обезчестени моми и жени 920, пленени моми 135, опожарени къщи 2610, обездомени българи 12 880, а избягали в България 3013 семейства, които брояха 15 185 души. Тук не влизат арестуваните в разните затвори на Одринско, в Цариград и в Анадола. Станалите сражения през време на въстанието са били около 40.

Не е нужно тук да се говори за разочарованието, което настъпи у дейците и народа, поради неуспеха на въстанието и разорението на маса хора, особено в Странджа

планина. И все пак, революционното движение съвсем не заглъхна. До хуриета в Турция (1908 г.), то се ограничи, обаче, в редовете на учителите само, като обхвана по масово народа ни в Западна Тракия. Но там то, по вина на двете течения във върховете на македоно-одринските дейци, се изрази в една междусобица за надмощие между централисти и върховисти (сарафисти), която междусобица взе доста жертви и охлади самото население към борбата. След взаимните гонения между четите на Таню Николов и Христо Арнаудов, от една страна, като сарафистки, и последователно четите на Димо Николов, Александър Иванчев, Вълчо Георгиев и Бойко Чавдаров, от друга страна, като централистки, последният отглас на тая междусобица бе трагедията с Петър Васков, Лазар Маджаров, Георги Гешанов и Яни Милков при с. Лъджакой, Дедеагачко, на 7/20 ноември 1907 г. и убиването на Бойко Чавдаров на Богоявление или на Ивановден 1908 г. при с. Окуф, пак Дедеагачко.

III.

Целта на въстанието в 1903 г.

— Поправка в целите на македоно-одринското движение и защо е

извършена тя.

— На българския народ е нужна земя.

— За какво се борим днес.

Въпреки че Вътрешната революционна организация проповядваше автономията като цел на борбата, никога тая идея не пусна корени в редовете на народната маса в Одринско. Народът си остана всякога убеден, че борбата се води за присъединението на родината му към България. Към това го е навеждал и съставът на организацията. Последната си остана чисто българска, макар че уставно можеше да членуват в нея и хора от други народности.

Въстанието в 1903 г. не раздвижи европейското обществено мнение, както стана след Априлското въстание в 1876 г. България воюва по-късно в съюз със Сърбия, Черна Гора и Гърция, за да разреши македоно-одринския въпрос, ала в резултат той се заплете още повече. Една от причините за това е, че бе изоставена автономията на Македония и се искаше, наравно с Тракия, нейната пълна анексия към България.

Днес ние, синовете на борците от 1903 г., родени в Одринско, сме направили една поправка в

уставната цел на македоно-одринската организация от преди тридесет години и искаме присъединението на родината ни към България, като естествено нейно продължение на юг, по долината на Марица, към Бялото море. Ако тая поправка се на-правеше още по онова време от самите дейци на македоно-одринското революционно движение и се държеше искрено и здраво за автономията на Македония, сигурно, днес държавата и народът ни щяха да имат по-друга участ.

Тая наша поправка не е само плод на здрава историческа поука из миналото на последните три десетогодия. Тя е извършена и като плод на дълбоко проучване инстинкта и чувството на привързаност на нашия народ към земята, към плодородните полета на Тракия, които стоят безплодни в ръцете на поганеца ето вече двадесет години след героичните борби на целокупния български народ през Балканската война. Как завършиха тия борби, всички знаем добре. На нас, прокудените синове на Тракия, остава все пак да кажем, че бъдещето е пред нас. С ентузиазма на борците от 1903 г. ние гърмим и ще продължаваме да гърмим с всичката си сила против договорите, които ни озлочестиха без наша вина. Макар и с други средства и методи, ние ще водим борбата до край, защото и тогава, преди тридесет години, и днес, тя е все пак борба за свободата, благоденствието и самостоятелността на народа ни и на нашата държава България.

НАЦИОНАЛНИ ТЪРЖЕСТВА ЗА 119 ГОДИНИ ОТ ИЛИНДЕНСКО-ПРЕОБРАЖЕНСКОТО ВЪСТАНИЕ...

Продължение от 1-а стр.

По своя характер и цели Илинденско-Преображенското въстание е продължение на българската национално-демократична революция и проява на непобедимата морална сила на нашия народ. За да помним и предаваме на поколенията великата само-

жертва на въстаниците и техният патриотизъм, те трябва да заемат своето достойно място в учебниците по история.

Председателят на СТДБ Красимир Преманов подчерта, че честването на Илинденско-Преображенското въстание в Славейно е едно от големите и важни събития в календара на Тракийската ор-

ганизация и акцентира на българския характер на въстанието.

Тържествената част приключи със заря.

На 7 август в местността „Хайдушки поляни“ пред паметника на Преображенци и пред гробовете на Пейо и Кольо Шишманови бяха поднесени венци и цветя.

Проф. Андрей Пантев: **ТОВА ПОДРАЖАТЕЛСТВО, ТОВА ПОКОРСТВО КЪМ ЕС И НАТО НЕ НОСИ НЕЩО ДОБРО НА НАШЕТО ОТЕЧЕСТВО**

– Кой е инициаторът на тежката русофобия у нас?

– Според мен инициатор е този, който вижда завръщането на руското влияние на Балканите и в България. Има една страшна зависимост, че колкото повече се плюе една държава, толкова повече интерес буди тя. Така че освен традиционното чувство на близост – езикова, културна, историческа, манталитета, до голяма степен нашите русофоби направиха така, че да се увеличи броят на симпатизантите на Русия.

Между другото, и двете понятия – „русофил“ и „русофоб“ са псевдопонятия, изкуствени понятия.

Антон Павлович Чехов казва – имам един герой, който казва, че да си патриот е да кажеш, че руските макарони са по-хубави от италианските. Не става дума за това. Става дума за възстановяване на едно чувство на общност по съдба, по манталитет. И какво искат още нашите русофоби?

България е член на НАТО. Русия смята този съюз за враждебен. България е член на ЕС. Русия смята този съюз за полу-враждебен.

В България има американски бази. Какво друго трябва да се направи, за да се покаже, че ние не сме под влияние на Русия?

Сега казват – „развихрена руска пропаганда“, а всеки ден по три пъти показват украинския комичен президент, и един път руска информация, и има разюздана руска пропаганда? Трябва да е много невидима и подмолна, защото не можем да усетим това видимо и конкретно.

– Хората, пишещи срещу Русия имат ли определен генезис, наследство?

– Може да има генетична натовареност у някои хора, които са израснали в подобна ненавист, но в повечето случаи да напусваш Русия днес е част от „добрия тон“ и тест за благонадежност. **Когато негодуваш срещу Русия – ти си отваряш път към постове, медии, внимание, удобства и прочие.** И това е много нелепо, защото колкото и да твърдим, че сме имали конфликти в нашето минало, в повечето случаи България е осеяна с паметници на руски воители от Освободителната война. Те не са платени от Коминтерна и не са издигнати от българската ком-партия.

– Това пренаписване на историята в момента няма ли да доведе до факта, че новите поколения няма да имат познания за миналото на България и Русия?

– Всеки може да пренапише историята. По време на Втората световна война се появиха анализи, че сме братя с японците, исторически братя. След това в стремежа си да не бъдем славяни, да не бъдем възприемани като славяни, измислихме идеята за иранския произход на българите. Добре. Тогава защо се сърдим, че македонците ни викат татари и какви ли не, след като ние самите отричаме доскоро славянската общност с македонците. Това е една много глупава теза, която обслужва по-нататъшното отчуждаване между македонци и българи, и въобще балканските славяни и българите. Това е една комплексарска идея.

Фактически, русофобството е комплексарски рефлекс, който възникна от това, че Русия не ни дава достатъчно. **Съвременните русофоби са бивши русофили, които са решили, че Русия е лелята, която трябва да дава безкористно и колкото искаме. Затова престане ли да прави това, ние ставаме русофоби.**

– Конкретно – вярно ли е, че Илинденско-Преображенското въстание не е успя-

ло заради Русия?

– Това е пълна глупост. Това е поредната глупост, както, че граф Игнатиев е обесил Левски. Напротив, турската преса възторжено съобщава навсякъде за това въстание. То беше обречено. Илинденското въстание не е насочено да гътне една триконтинентална империя. Илинденското въстание подобно на Априлското, целеше **да събуди съвестта на Европа**. Да провокира моралното здраве на европейското общество. За съжаление, освен едно чудесно погребение, което направиха на бойците, падналите и на бежанците, нищо друго не се получи.

– И все пак – граф Игнатиев обесил ли е Левски?

– Това е много смешна история. Първо, нека напомня, че граф Игнатиев е дипломатически представител в страна, с която Русия тогава има нормални дипломатически отношения. Той не може да се намеси пряко – да спаси или помилва един бунтовник, при положение, че това става в чужда страна. Той може да направи някакви намеци, каквито е правил, но не може да отиде и да каже – спрете обесването на Левски. Това се отнася и за офицерите, които напускат българската армия по време на Сръбско-българската война. Ми те са руски офицери, Русия не е във война със Сърбия, България е във война със Сърбия. Естествено, че те не могат да участват. Това е елементарен дипломатически еталон и стандарт.

– Кои други нови митове сте забелязал?

– Митовете, че не се знае кой е изгонил турците от България, митовете, че Русия завоюва България, за да я пороби. Ами в края на войната всички руски войски се натоварват на шлеповете и си заминават по предназначение. Остават хора, които тука – първата библиотека, първата печатница, банки, основните институции в новосъздадената

българска държава са създадени с руско съдействие по време на временното руско управление. Няма институция, която да не е свързана с изначалното изграждане на българската държава още по време на временното руско управление. Друг е въпросът, че българите показват по-късно една държавническа зрялост. Друг е въпросът, че след конфликта и скъсването на отношенията с Русия и двете страни гледат подозрително, и понеже говорихме за Априлското въстание – все пак в Русия по това време има и сили, които напомнят, че по времето на Стамболов България се държи враждебно към Русия, макар че самата Русия има доволно провокативни действия към България. Въобще тази драма, по времето на Стамболов – и двете страни носят историческа отговорност.

– Как вие тълкувате българското политическо поведение към Русия в момента? (изгонването на 70 дипломати, отказът от договаряне с Газпром в солидарност с европейските политики и т.н.)? И как виждате това да продължи?

– Това са келешко-парвенюшки реакции. Ние се стараем да докажем, че нямаме нищо общо с Русия и докато едни гонят 10 души, ние гоним 50. Въобще България е известна не само със своето храбро поведение като войска и армия, но и със своето угодничество. Нека не забравяме, че България беше сочена като най-угодническият, най-подмазваческият елемент в руско-българските отношения. Нито една друга държава нямаше толкова раболепие, колкото е България. Тя беше сочена за пример на съветизация от самия Бжежински, сочеше България като обект на русификация, и съветизация, и сателитно поведение.

– Смятате ли, че това наше политическо поведение ще бъде фатално за отношенията между България и Русия?

– Не са фатални, но това няма да бъде

забравено, защото все пак престараването в угодничеството се помни дълги години напред. И всеки, който занапред ще сключва някакъв съюз с България, ще има едно наум, че те, българите, много лесно се отмятат от ангажименти и в същото време изоставят тези, с които са били близки в миналото. Това изгонване беше много комично, защото много ясно, че във всяка дипломатическа служба по света и у нас има хора, които се занимават с шпионаж. Не може американското посолство да няма нито един шпионин, а пък в руското – 50. Това е просто смешно.

– Как оценявате нашето политическо поведение по казуса Македония, вдигането на ветото, приемането на т.нар. френско предложение – добро или лошо е това?

– Това е принудително добро решение. Неизбежно решение. Исторически македонците са българи, но в продължение на векове тази връзка е леко корозирана. Да не забравяме, че българите влизат в Македония, след като Хитлер разгромява Югославия. Те не влизат в резултат на пробългарско, всенародно въстание, а влизат като пазители на хитлеровия ред в Европа. И затова, те са не наши братя, те са нас. Но начинът, по който са влизали в Македония, отначало като съюзници на Първия германски Райх, начинът, по който влизат не буди симпатии. И затова те са приети с радост, но са изпратени с омерзение.

– Накъде според вас върви България, какво Ви радва и тревожи?

– Тревожи ме това, че не знаем какъв ще вървим. Това подражателство, това покорство към Европейския съюз и НАТО, не смятам, че носи нещо добро на нашето отечество, още по-малко за неговия имидж пред очите на света.

Източник: *Втори фронт*

РЪКОВОДСТВОТО НА СТДБ НАГРАДИ ДОЦ. Д-Р ТОДОР ЧОБАНОВ СЪС ЗЛАТЕН МЕДАЛ „КАПИТАН ПЕТКО ВОЙВОДА“ С ЛЕНТА

На 16 юли 2022 година тракиецът доц. д-р Тодор Чобанов бе награден с най-високото отличие на СТДБ – златен медал „Капитан Петко войвода“ с лента. Той е отличен за особените му заслуги за популяризиране на справедливите и патриотични идеи на тракийските българи. Като заместник-кмет на Столична община по въпросите на културата образованието доц. Чобанов има съществен принос за включване на

Деня на Тракия – 26 март, в културния календар на столицата, както и за позициониране на паметника на Капитан Петко войвода в Алеята на бележитите българи в Борисовата градина в София.

В момента доц. д-р Тодор Чобанов работи в Института за балканистика с Център по тракология при Българската академия на науките и преподава в Университета по библиотекознание и информационни технологии.

ТРАКИЙЦИ В ГР. СРЕДЕЦ ПОЧЕТОХА ПАМЕТТА НА ВАПЦАРОВ

АНТОНИЯ МИТЕВА,
ТД „ЛАЗО ЛАЗОВ“ –
ГР. СРЕДЕЦ

На 23 юли 2022 г. се навършиха 80 години от разстрела на поета-революционер Никола Йонков

Вапцаров. Събрани в тракийския клуб, представители на ТД „Лазо Лазов“ гр. Средец с преклонение почетоха паметта на героя.

Инициативата бе съпроводена с изложба от

книги и снимки. Изнесена бе поетично-музикална програма по стиховете на Вапцаров. Водеща бе госпожа Радка Стоянова, а данни за живота и делото му, изнесе госпожа Янка Дойнова.

С Тракия в сърцата

РАДКА СТОЯНОВА,
ТД „ЛАЗО ЛАЗОВ“ – ГР. СРЕДЕЦ

Интересен и вълнуващ повод събра ценителите на хубавата българска книга – потомци на тракийци от ТД „Лазо Лазов“ в гр. Средец.

В клуба на тракийското дружество бе представена книгата „Нищо по-малко от вечност“ на бургаската писателка Антоанета Матева, позната с литературния псевдоним Тони Маркс.

Председателят на дружеството, Божанка Николова, откри срещата и даде думата на авторката. Тя ни запозна с пътя, по който е минала, за да създаде този великолепен роман, връщайки ни към нашите корени. Занизва се пред присъстващите трагичната участ на бежанците, тръгнали да търсят спасение в България, пречупена през съдбата на едно българско семейство от граничното село Резово. Напомнят се легендите за Странджа и прочутите Вълчан и Индже войвода.

След вълнуващата изповед на авторката, отношение проявиха и участниците в срещата. От техните изказвания пролича, че това е книга, която би се прочела от всеки с интерес, защото е едно прекрасно и достъпно четиво, а от него би се из-

вякла важна за живота поука – да помним миналото и да не забравяме от къде сме дошли.

След официалната част последва кратка поетично-музикална програма по стихове на тракийския потомък Стоян Харалампиев, който вече е в отвъдното, но неговите стихове, посветени на Тракия, остават в спомените, на тези, които го познават.

Зазвучаха песните „Тъжна приказка“ и „Що не ма ожениш, мале“.

Присъстващите напуснаха залата с приятно и весело настроение и със самочувствието, че България

ражда талантиливи писатели, които можеш да наредиш в редиците на класиците на българската литература.

КЛУБ НА ЛЮБОЗНАТЕЛНИТЕ КЪМ ТД „ЛАЗО ЛАЗОВ“ В ГР. СРЕДЕЦ

АНТОНИЯ МИТЕВА

На 20 юли 2022 г. в ТД „Лазо Лазов“ гр. Средец се учреди „Клуб на любознателните“. За председател бе избрана г-жа Радка Стоянова, а за технически отговорник г-жа Таня Чорлова.

С възхищение слушахме информацията за Магда Петканова, съпруга на големия тракиец Константин Петканов.

Подкрепяща тракийската дейност на съпруга си, майка на децата му талантлива поетеса, тя е пример за родолюбие, сила на духа и всеотдайност.

ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ТД „ОДРИНСКА ЕПОПЕЯ“, СТАРА ЗАГОРА ПОСЕТИХА РОДНИТЕ МЕСТА НА ДЕДИТЕ СИ В ОДРИНСКА ТРАКИЯ

На 30-31 юли, 2022 г. членове на Тракийско дружество „Одринска епопея“, Стара Загора осъществиха пътуване по родните места на дедите си в Одринска Тракия – Лозенград (Къркларели); Булгаркьой (Йенимуджахир); Харлагюню (Тюркобаши); Еникьой.

Посетено бе и село Карахадър, Лозенградско, което е родното място на Яни Попов, един от вдъхновителите за създаване на Тракийската организация в България и автор на странджанския химн „Ясен месец“. С групата пътува и правнукът на съдия Константин Попов, който запозна тракийци с интересни моменти от живота на Войводата.

В Булгаркьой групата извърши ритуал в памет на трагично загиналите българи на Бойдиновия мост през кървавата 1913 г.

Тракийци разгледаха и моста „Чанаккале – 1915“, най-дългия висящ мост в света, който свързва Европа и Азия в района на Дарданелите.

Тракийци в Хасково честваха 119 г. от избухването на Илинденско-Преображенското въстание

С поднасяне на венци и цветя пред паметника на неизвестния воин на площад „Свобода“ в Хасково тракийци и граждани на

града отбелязаха 119 г. от избухването на Илинденско-Преображенското въстание.

Сред официалните лица бяха

кметът Станислав Дечев, заместникът му Танер Емин, областният управител Катя Панева, председателят на общинския съвет Таня За-

хариева, председателят на ТД „Г. Сапунаров“ Кирил Сарджев, Анета Георгиева от читалище „Тракия 2008“.

В тържественото честване участваха военнослужещи от хасковското военно формирование 52 740 и духовият оркестър.

ЦАРИГРАДСКАТА ПАТРИАРШИЯ ПОЕ ПО ПЪТЯ НА САМОЛИКВИДАЦИЯТА

СЕРГЕЙ ХУДИЕВ

Новината, че децата на еднополова двойка са били кръстени за първи път в Православната църква на Гърция е, от една страна, тъжна, от друга, очаквана. Отдавна се вървеше натам, особено ако обърнем внимание на главния герой – митрополит Елпидофор. Това е вторият човек в Константинополската патриаршия и вероятен наследник на патриарх Вартоломей.

Той е известен с твърдото си придържане към идеята за властта на Константинополския престол над целия православен свят – той пише например известния текст „Първи без равни“. И тук не става дума само за декларации – острият конфликт, свързан с формирането на ПЦУ в Украйна беше породен именно от факта, че Константинопол (и лично Елпидофор) действаша в съответствие с тези твърдения. И именно Елпидофор тържествено кръсти децата, родени от сурогатни майки на известна хомосексуална двойка, двама гръцки американци, актьора Евангелос Бусис и дизайнер Пийтер Дундас. Това очевидно беше замислено като демонстрация на лоялност към ЛГБТ идеологията – и точно това беше възприето. За да обясним мащаба на скандала, си струва да припомним значението на кръщенето на деца.

В тайнството Кръщение човек влиза в завет с Бога – влиза в отношения с Него, за описанието на които Светото писание използва различни образи – брак, осиновяване, военна служба, поданство. За възрастен човек кръщенето предполага неговото съзнателно решение, но исторически Църквата кръщава и деца, които са родени или поне израснали в християнски семейства.

Можем да се позовем на библейския образ на вярност – или по-

данство. Представете си семейство от имигранти, които са придобили гражданство на нова страна. За възрастните членове на семейството това е техен личен избор. Те решават да се закълнат във вярност към тази държава и да поемат задължението да спазват нейните закони. Децата стават граждани благодарение на решението на родителите си. Не би било възможно да се приемат деца в нова националност без добрата воля на възрастните, които отговарят за тях. Така е и с Царството на Христос. Родителите могат да кръщават деца – и да ги въвеждат в това царство – само ако самите те принадлежат към него и възнамеряват да възпитават децата си в християнската вяра. Разбира се, това е трудно да се знае със сигурност – особено когато Православната църква е църквата на мнозинството и хората могат да търсят кръщение поради национална традиция, а не поради лична вяра. Но поне Църквата дава кръщение там, където има основание да се надява, че детето ще бъде възпитано във вярата. Не винаги е лесно да се разбере кога има такива основания и кога, уви, няма смисъл да се извършва кръщение.

Но някои случаи, като този, са кристално ясни. Тук възрастните демонстрират по най-категоричен начин своята привързаност към начин на живот, несъвместим с православната вяра. И имаме работа с опит да се редактира самата вяра по такъв начин, че да стане приемлива. Това уточнение си струва да се направи, защото хората често възприемат кръщенето като някакъв вид бяла магия, която трябва да е от полза за бебето, независимо от намеренията на възрастните, и се разстройват, когато това тайнство бива отказано на някого. „Какво не е наред с бебето?“, питат в такива случаи. Абсолютно нищо. Децата не са винов-

ни, че жените, които ги носят под сърцата си, ги продават на двойка хомосексуалисти. Просто ако хората изрично и категорично отхвърлят Божието слово, няма смисъл да кръщават дете, което е у тях. Ще изглежда като умишлено фиктивен брак – всички обреди са изпълнени, но семейството не е възникнало.

Друг въпрос, който хората често си задават е: „Какво толкова ужасно има в извършването на църковна церемония за гей двойка?“. Нека се опитаме да обясним това с аналогия. Вегетарианците смятат, че е неморално да се яде месо от клани животни и в същото време вярват, че отглеждането на говеждо месо разрушава климата. Ако искам да се присъединя към вегетарианската общност, ще бъда добре дошъл, при условие че спра да ям месо. Но какво ще стане, ако съм решен да остана горд месоядец и публикувам снимки в социалните мрежи, на които с удоволствие ям шишчета и пържоли? Просто Вегетарианският съюз няма да ме смята за свой. Но нека си представим, че по някаква причина за мен ще бъде много важно да бъда считан за почетен вегетарианец – и в същото време да рекламирам ресторанти за месо, ядейки пържоли пред камера. Да кажем, че по някакъв начин притискам общество от вегетарианци и те ме признават за един от тях. Но общество, което тържествено признава откритите и горди месоядци за свои почетни членове, е всичко друго, но не и общество на вегетарианци. По същия начин не може демонстративно да пия алкохол и да членувам в общество за трезвеност.

Когато един месоядец се отказва да бъде признат сред вегетарианците, а пиещият сред трезвенниците, това в никакъв случай не е акт на несправедлива дискриминация.

Обичайте пържола с бира – за ваше здраве, но определено не сте веган и трезвеник. Принадлежността към Църквата предполага и поемането на определени задължения. Библейското откровение, по-специално, съдържа много определена етика в областта на секса. Телесната интимност е за богоустановения брачен съюз между мъж и жена. Всяка сексуална дейност извън този съюз – независимо дали е насочена към лица от същия или друг пол – е несъвместима с правилната вяра. При всички спорове и разногласия между християните, това беше признато от всички и никога не е било предмет на спорове. Християните могат да претърпят сериозни морални провали. Но да обявим греха за приемлив по принцип означава недвусмислено да скъсаме както с Писанието, така и с Преданието.

В днешно време Църквата на Запад е изправена пред огромен натиск от мейнстрийм ЛГБТ идеологията, а за Константинополската патриаршия, тясно свързана с Демократическата партия на САЩ, е особено трудно да устои на такъв натиск. Митрополит Елпидофор обаче дори не се опитва. Но подаването на такъв натиск означава, уви, самоунищожение – по същата причина, поради която обществото на вегетарианците, тържествено приемащи месоядците, престава да бъде себе си.

За Църквата обаче ситуацията е много по-лоша. Ако си готов да пренапишеш Божиите заповеди под натиска на прогресивната обществено, ти показваш, че тази публика е по-авторитетна за теб от Господ Бог – тоест просто подписваш своето неверие. Ако общността учеше в продължение на две хиляди години, че правилното, подходящо и благословено място за телесна интимност е бракът между мъж и жена,

докато блудниците, прелюбодейците и хомосексуалистите трябва да се покаят и да напуснат предишния си начин на живот, а след това, когато социалните модата се промени във външния свят, промени своята доктрина, тя неизбежно провокира въпроса: „Е, кога лъжете, през всичките тези 2000 години или сега?“. Учителската власт на епископа (както и тази на свещеника) се основава на факта, че той е наследник на апостолите и пази тяхната вяра непокътната. Ако се заеме да пренапише тази вяра, той вече не е ничий приемник, а просто странен човек в абсурдно облекло. Религиозните общности, които се поддадоха, тържествено „коронясват“ еднополовите „бракове“ и въобще правят каквото си искат (като Американската епископална църква например), бързо губят енорияши и са принудени да продават сградите си. Готовността да се промени учението според изискванията на външните сили неизбежно унищожава всякакви претенции към учението. Прогресивната обществено не е ходила и не ходи в тези църкви – защо трябва? И вярващите отиват на места, където все още почитат Писанията.

Дълбоко трагичен е фактът, че Константинополската патриаршия поема по пътя на самоликвидацията. Този амвон е познавал много прекрасни светци. С нея са свързани велики страници в историята на православие. Винаги ще помним, обичаме и почитаме този стар Цариград. И днес сред гръцките архиепископи има хора, които открито надигат глас срещу безчестието на митрополит Елпидофор. Не знаем дали ще успеят да спрат процеса на гниене. Но знаем със сигурност, че отказът да се признаят глобалните претенции на Цариград беше правилен от самото начало – и ние се убедихме в това за пореден път.

Превод: В. Сергеев
Източник: Поглед.инфо

ПЕТИ НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС „С ПЕСНИТЕ НА КАЛИНКА ЗГУРОВА“ ГРАД БУРГАС, 24–25 СЕПТЕМВРИ 2022 Г.

През 2022 г. една от големите български народни певици Калинка Згурова, чества своя житейски юбилей и 60-годишна творческа дейност. Доказала безспорния си талант на първия за България събор-надпяване в с. Граматиково през 1960 г., Калинка Згурова изгражда своята певческа кариера в професионалните школи на Ансамбъл „Пирин“ и Ансамбъла за народни песни на Българското национално радио (известен с името си „Мистерия на българските гласове“).

В Златния фонд на БНР и фонотеки-

те на регионалните му станции певицата има над 300 самостоятелни песни, и солови участия в дуетни, камерни и хорови песни.

Калинка Згурова е значима личност в Тракийската организация и радетел в отстояването на тракийската кауза, член на Върховния комитет на СТДБ, тя е съмишленик и участник в тракийските събори и мероприятия, любима изпълнителка на поколения тракийци.

През юбилейната 2022 година, певицата ще реализира няколко творчески проекта, между които:

1. V Национален конкурс „С песните на Калинка Згурова“ – 24–25 септември 2022 г., Културен дом НХК гр. Бургас.

2. Юбилеен концерт и представяне на двоен албум „Повей от Странджа“ 24 септември 2022 г., Културен дом НХК гр. Бургас.

Основни организатори на двете събития са Община Бургас, Съюз на тракийските дружества в България, Тракийско дружество „Странджа“ гр. Бургас и НЧ „Преображение – 2017“ гр. Бургас.

Регламент за участие в Пети Национален конкурс „С песните на Калинка Згурова“

Националният фолклорен конкурс „С песните на Калинка Згурова“ се организира и провежда за пети път в град Бургас. Под патронажа на Кмета на Община Бургас г-н Димитър Николов

Конкурсът е на името на голямата странджанска певица Калинка Згурова и има за цел да се популяризира репертоара на певицата, да се съхранят песенните образци на фолклорното богатство от Странджа и Тракия.

ЦЕЛИ НА КОНКУРСА:

– Да се съхрани и популяризира певческото богатство на Странджа и на нейната гласовита представителка Калинка Згурова.

– Да се приобщи младото поколение и учениците към музикалния репертоар на Калинка Згурова.

– Да се създаде възможност за индивидуална изява и откриване на млади дарования в областта на песенното ни фолклорно богатство.

– Да се покажат певческите достижения на колективи и от други възрастови групи, като се осъществи приемственост между поколенията.

УСЛОВИЯ ЗА УЧАСТИЕ:

– В националния конкурс „С песните на Калинка Згурова“ право на участие имат индивидуални изпълнители от всички възрастови групи, както и вокални групи за автентичен и обработен фолклор от цялата страна, също без ограничение на възрастта.

– В конкурса „С песните на Калинка Згурова“ всички индивидуални и колективни изпълнители участват общо с две песни, като едната задължително е от репертоара на певицата.

– За индивидуалните изпълнители, които ще се състезават за най-голямото отличие „Приз Калинка Згурова“ е препоръчително да изпълнят две песни от репертоара на певицата.

– Индивидуалните изпълнители от III-та и IV-та групи се представят задължително с бавна песен – до 2 куплета, и бърза песен – до 3 куплета.

– Вокалните групи изпълняват 2 песни, до 6 минути, една от които задължително от репертоара на певицата.

– Камерните вокални групи изпълняват две обработени песни, една от които задължително е от репертоара на Калинка Згурова, с общо времетраене на песните до 7 минути.

– Музикалният съпровод е по желание на изпълнителите и може да бъде с оркестър или на синбек.

– Редът на явяването се определя от организаторите, ако няма предварителна заявка от участниците.

– Всички участници попълват заявка по приложения образец и я изпращат на посочения адрес или по електронната поща.

– Всички участници заплащат такса за правоучастие.

– Всички участници получават грамота за участие.

КЛАСИРАНЕ И НАГРАДИ:

– Класирането на участниците се извършва от жури в състав от професионалисти, музиковеди и фолклористи. Председател на журито е Калинка Згурова.

– Класираните изпълнители и групи получават награди и дипломи.

– Изпълненията се класират в следните възрастови групи:

• Индивидуални изпълнители:

1. Първа възрастова група до 8 години.
2. Втора възрастова група от 9 до 14 години.
3. Трета възрастова група от 15 до 19 години.
4. Четвърта възрастова група над 20 години.

• Вокални групи:

1. Първа възрастова група до 6 години.
2. Втора възрастова група от 7 до 14 години.
3. Трета възрастова група от 15 до 19 години.
4. Четвърта възрастова група над 20 години.

• Камерни вокални групи:

1. Първа възрастова група до 14 години.
2. Втора възрастова група от 15 до 19 години.
3. Трета възрастова група над 20 години.

– Във всяка възрастова група се присъжда първа, втора и трета награда.

* Таксата за правоучастие се заплаща в деня на явяване на участниците, както следва:

– За индивидуален изпълнител – 15 лв.

– За вокална група – 8 лв. за участник

* При заявено желание от страна на участниците организаторите осигуряват съпровождащ оркестър, който се заплаща в деня на явяването. Таксата за съпровод е 10 лв. за участие (индивидуално или групово).

Пътните разходи, нощувки и дневни са за сметка на участниците или представляващите ги организации.

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕТО НА КОНКУРСА:

Културен дом НХК – Бургас, пл. „Тройката“ № 1
24 и 25 септември – от 9:30 часа в зрителна зала на НХК.

Заявки за участие по образец
се приемат до 15.09.2022 г. на адрес:

8000 Бургас

бул. „Захари Стоянов“ № 19

или на имейл адрес: konkurs_kalinazgurova@abv.bg

за повече информация: GSM: 0888495959

ОБЯВА ЗА ПРЕДСТОЯЩО ОТЧЕТНО – ИЗБОРНО СЪБРАНИЕ НА РЕГИОНАЛНОТО ТРАКИЙСКО ДРУЖЕСТВО ВЪВ ВАРНА

Регионалното тракийско дружество – Варна ще проведе своето годишно отчетно-изборно събрание на 12 септември 2022 г. в Клуба на дружеството, ул. „Преслав“ № 30 от 17 ч. при следния дневен ред:

1. Доклад за дейността на Дружеството за периода 2020–2022 г.
2. Доклад на Контролния съвет
3. Избор на нови ръководни органи – Управителен съвет и Контролен съвет.

ГОДИШНОТО ОТЧЕТНО СЪБРАНИЕ НА ТД „ТРАКИЯ“ – СОФИЯ

На 2 август 2022 г. се проведе годишното отчетно събрание на ТД „Тракия“ – София.

Бе отчетена дейността на дружеството за изминалия едногодишен период след последното Отчетно-изборно събрание, проведено на 19 май 2021 г.

Приета бе план-програма за дейността на дружеството за периода юни 2022 – юни 2023 г.

Гост бе г-н Красимир Премянов, Председател на СТДБ.

ЗАЯВКА ЗА УЧАСТИЕ

В НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС „С ПЕСНИТЕ НА КАЛИНКА ЗГУРОВА“ ГР. БУРГАС, 24-25.09.2022 Г.

ИНДИВИДУАЛНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ:

ТРИТЕ ИМЕНА:

ДАТА И ГОДИНА НА РАЖДАНЕ:

ОРГАНИЗАЦИЯ, КОЯТО ПРЕДСТАВЛЯВА:

ТЕЛЕФОН ЗА ВРЪЗКА:

АДРЕС:

РЕПЕРТОАР:

1.

2.

ВОКАЛНИ ГРУПИ:

ИМЕ НА ГРУПАТА:

ИМЕ НА РЪКОВОДИТЕЛ:

ТЕЛЕФОН ЗА ВРЪЗКА:

ОРГАНИЗАЦИЯ, КОЯТО ПРЕДСТАВЛЯВА:

АДРЕС:

I-ВА ГРУПА ДО 6 Г. ☐ II-РА ГРУПА 7-14 Г. ☐ III-ТА ГРУПА 15-19 Г. ☐ IV-ТА ГРУПА НАД 20 Г. ☐

РЕПЕРТОАР:

1.

2.

КАМЕРНИ ГРУПИ ЗА ОБРАБОТЕН ФОЛКЛОР:

ИМЕ НА ГРУПАТА:

ИМЕ НА РЪКОВОДИТЕЛ:

ТЕЛЕФОН ЗА ВРЪЗКА:

ОРГАНИЗАЦИЯ, КОЯТО ПРЕДСТАВЛЯВА:

АДРЕС:

I-ВА ГРУПА ДО 14 Г. ☐ II-РА ГРУПА 15-19 Г. ☐ III-ТА ГРУПА НАД 20 ГОД. ☐

РЕПЕРТОАР:

1.

2.

ЖЕЛАЕТЕ ЛИ СЪПРОВОЖДАЩ ОРКЕСТЪР: ☐ ДА ☐ НЕ

ТРАКИЯ – Орган на Съюза на тракийските дружества в България – София 1000, ул. „Стефан Караджа“ 7-А, тел.: 02/987 48 96 Печат: НЮЗПРИНТ ЕООД

Абонирайте се!

Каталоген
номер

759

Издава: Върховният комитет

Редакционна колегия: д-р Вана ИВАНОВА, чл.-кор. на БАН проф. Васил ПРОДАНОВ, чл. кор. на БАН Иван ГРАНИТСКИ, д-р Динко СТРАНСКИ, Мария БОЖКОВА, Хубен СТЕФАНОВ; Тодор КОПУЕВ
Дизайн: Мария БУДЕВА; e-mail: stdb_sofia@abv.bg, факс: 02/987 57 53

КОРЕСПОНДЕНТИ: Недка ГОСПОДИНОВА (Перник) – 076/60 13 67; Димитринка СМОЛЕВА (София) – 02/412 12 36, 0886 746 044;
Златка Янева (Сливен) – 0897601560; Анета Георгиева (Хасково) – 0894 044 420; Веска Ламбова (Шумен) – 0877 71 85 03;
Мария ИВАНОВА (Ямбол) – 046/66 35 40

Изпращайте текстове не по-дълги от 4 стандартни машинописни страници (1800 знака). Хонорари за публикуването им не се дават.

БАНКОВА СМЕТКА
СТДБ (за вестника)

IBAN: BG34STSA93000001682816 BIC: STSABGSGF
Банка ДСК ЕАД, клон 1, ул. „Княз Ал. Батенберг“ – София 1000

НЕОЛИБЕРАЛНИЯТ ФАШИЗЪМ

ПРОФ. ВАСИЛ ПРОДАНОВ

Проф., д.ф.н., Васил Проданов е директор на Тракийския научен институт, член-кореспондент на БАН. Дългогодишен директор на Института за философски изследвания към БАН. Преподавател в УНСС. Автор на 21 книги и стотици научни публикации в България, САЩ, Русия, Германия, Франция, Испания, Холандия, Полша и много други страни.

Тезата за неолибералния фашизъм няма да срещнете в нашето медийно и идеологическо пространство. Като периферна страна в този капитализъм **при нас имаме много по-голямо промиване на мозъците и няма да чуем нещо, което се споделя от немалко известни имена на Запад.** А това е, че всъщност преходът у нас не е просто към формална либерална демокрация, а към капитализъм и то в неговата неолиберална форма на **неолиберален фашизъм**, и тази теза се поддържа от нарастващо число изследователи на Запад. А в своя работа, озаглавена **„Политиката на неолибералния фашизъм“** Хенри Жиру, който е един от най-известните автори, занимаващи се с този проблем, отбелязва, че **„всеки век си има свой собствен фашизъм“**.^[1] Сега го наблюдаваме не в неговата класическа националистическа версия, а в неолибералната му глобализирана форма на подчинение на всеки и всичко на диктатурата на пазара.

В една от класическите дефиниции на фашизма от 1930-те години той се разглежда като открита и терористична диктатура на финансовия капитал. Днес обаче през XXI век финансовият капитал е неизмеримо по-мошен и подчиняващ на себе си в много по-висока степен всичко, в сравнение с времето на Хитлер, Мусолини и Франко. Известната икономистка Мариана Мацукато отбелязва, че до 1960-те години повечето изследователи не гледат на финансите като „производствената част“ на икономиката. На тях се гледа като инструмент за трансфериране на богатство, но не и за създаване на ново богатство. При измержването на БВП финансите се разглеждат като посредник, уясняващ функционирането на другите отрасли, които са реални създатели на стойността. През 1970-те години, когато ще започне преходът към неолиберален капитализъм обаче нещата се променят. В националните статистики, които дават картината на размерите, структурата и развитието на икономиката при изчисляването на БВП започва да се включва и финансовият сектор. Това съвпада с дерегулацията и глобализацията на финансовия сектор, рязко увеличаване на неговото влияние върху реалната икономика и свръхакцентирането на ролята на финансите в създаването на богатство. Заговаря се за **финансиализацията на икономиките**.^[2] Днес всяко по-голямо индустриално предприятие присъства непрекъснато на пазара във формата на финансови активи, които се купуват и продават, а тяхната стойност се променя непрекъснато в резултат на най-различни фактори.

Това виждаме от едно изследване, качено на сайта на Ландън скул ъф икономикс (London School of Economics), озаглавено **„Финансовите корпорации днес са заличили своите граници с индустриалните“**. Там се казва: **„Различието между индустриални и финансови корпорации вече не е ясно. И едното и другото са единици на финансовия капитал, организиран около управлението на портфолиото от финансови активи...финансите всъщност са неразделна част от капиталистическата глобализация през последните години...“**

Критично настроените учени и прогресивните политици днес широко възприемат възгледа, че финансите са паразитна и разяждаща сила върху „реалната“ индустриална икономика. Според тази гледна точка „финансиализирането“ е предвестник на упадък на американския капитализъм – принуждавайки нефинансовите корпорации да приемат „краткосрочна“ перспектива и да се реструктурират по начини, които са нефункционални за дългосрочното икономическо здраве и стабилност.“^[3]

Характерно за неолибералния капитализъм е, че не финансовият капитал в националната държава, която играе водеща роля при класическия капитализъм, а глобализирания финансов капитал, излязъл от границите на държавата и подчиняващ се на флукуациите на световния пазар играе основна роля. За тази цел е създаден съответният технологичен инструмент – системата SWIFT за незабавен превод на всяка единица от този капитал във всяка точка на света, независимо от националните граници и за възможности за извършване на купуване и продажба на финансови активи от всеки от един от основните центрове на капитал – например от Токио да извършваш финансови операции на пазара във Франкфурт. Това, което доминира е световният финансов пазар, а държавата има значение преди всичко чрез ролята на глобалния хегемон САЩ и неговата политика на доминиране на този пазар чрез ролята на долара като глобална валута. При това САЩ в резултат на деиндустриализацията по времето на неолибералния капитализъм са страната, в която много по-значима роля има финансовият капитал, действащ на световните пазари. На тези глобални финансови пазари основните играчи са големите корпорации, а не държавите. От 200-та най-големи икономики в света 157 са на корпорации и само 43 на държави.^[4] Поведението на компаниите, независимо от това, което произвеждат и продават, се определя от котирането на акциите им на фондовите пазари. Независимо от тяхната дейност, чрез своите акции на

финансовите пазари те функционират като финансов капитал.

Двама италиански учени – Андреа Микоки и Флавиа Ди Марио публикуваха през 2014 година в световно известното издателство Ратлидж своята книга **„Фашистката природа на неолиберализма“**^[5], която предизвиква голяма дискусия за неолибералния фашизъм. Според тях неолибералният капитализъм има определени характеристики, които го правят сходен на фашизма, независимо че външно като че ли нямаме някогашната фашистка бруталност и диктатурата се реализира не толкова чрез националната държава, а на първо място чрез глобализирания пазар.

И при неолибералния капитализъм, и при фашизма имаме господство на финансовия капитал, а наред с него още една една фундаментална базисна характеристика – собствеността е в частните ръце на капиталистите, а правителството се намесва, когато частният капитал се проваля. Неолиберализмът просто може да си слага различни маски – авторитарни и демократични – неслучайно кървявият убиец и диктатор Пиночет в Чили е подкрепен и поставен на власт с помощта на либералните борци за „демокрация“ от САЩ, от където му пращат екип от експерти от Чикагския университет, за да прави своите неолиберални експерименти, които след това ще разпространят из целия свят. В същото време това, което излиза напред при неолибералния фашизъм е рязкото засилване на така нар. **структурно насилие**, както то е изследвано за първи път от норвежкия социолог Йохан Галтунг.^[6] **За разлика от субектното и политическо насилие, характерни за класическия фашизъм, които може да наказват и убиват много хора, тук формално политически може да няма насилие и убийства директно от страна на държавата, но този който насилва и убива е социалната система и на първо място социално-икономическата система. Тя води до глад и смърт милиони хора. Фактор е за престъпност, самоубийства и убий-**

ства, ранна смъртност, бездомничество, скитничество. Свързана е с неравенство, при което хората с по-ниски доходи умират много по-рано и по-често, имат много по-малко възможности в образованието, здравеопазването, политическата власт. Това насилие е вградено в социалната система и социалната структура на обществото. По време на ковид кризата през последните години множество изследвания показаха, че по-голямата част от умрелите от нея са от по-нискодоходните и бедни слоеве на обществото. Тях не Хитлер, Мусолини или Франко, а системата на неолибералния капитализъм ги е унищожила. Нали тази система превърна и българското общество в най-бързо умиращото и изчезващото на планетата. Неслучайно у нас през последните години възникнаха движения от типа на „Системата ни убива“.

Водеща роля в структурното насилие играе финансовият капитал. При неолибералния капитализъм финансовият капитал се превръща в глобален феномен, бягайки по офшорни зони и данъчни убежища, подчинявайки на себе си всичко, включително и националните държави **чрез гигантски лобистки структури**. Повечето от държавите в света като икономики са по-малки от най-големите глобални корпорации. *Сред стотите най-големи икономики в света 69 са на корпорации, а само 41 са на държави.*^[7] Затова и корпорациите са с мощ по-голяма от тази на държавите. В своята статия **„Неолибералният капитализъм като крайна точка на казино капитализмът“**, публикувана в списание „Бърз капитализъм“ канадският професор Анри Жиру показва как подчинявайки изцяло държавата на капитала неолибералният капитализъм приватизира гигантски обществени ресурси, води до това нарастваща част от новопроизведената стойност да отива в ръцете на капитала, а не на труда, увеличава неравенството и намалява дела на средната класа в развитите западни държави.^[8]

Продължава в следващия брой